

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Paraenesis De Eleemosyna

Alardus <Aemstelredamus>

[Köln], 1545

VD16 A 1250

Quid proprium eleemosynæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63012](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63012)

DE ELEEMOSYNA.

dis, alijsq; id genus factis & erroribus. Præterea, num in quosuis citra delectum sit eroganda. Post quis sit legitimus eleemosynæ usus. Item dominū non ad ea quæ largiuntur, sed uoluntatem respicere largientium. Postea quantas uires habeat, & quibus donanda sit præmijs. Ad extremum, quo quotquot adestis ex æquo pijs atque misericordes, p̄p̄rioribus animis in prouehendam pauperum inopiam incumbatis, ex selectioribus ueterum commentarijs adijciemus cohortationes aliquot plurimum allaturas adiumenti in eleemosynas hilariter impartendas.

Quid nam sit eleemosyna.

SIT igitur eleemosyna per quam ubi, quando, uatenus, & cui conuenit munus quodcunque fuerit illud hilares, lætique cū misericordia & largitate pauperi erogamus. Magna uero erit, aut quæ nobis anxie opplorantes egeāt nimium, aut quia & magna, & difficilia rogēt, aut quia in tempore sup̄peditetur. Quo pertinet illud Ecclesiast. 35. Speciosa misericordia dei in tempore tribulationis, quasi nubes pluuiæ in tempore siccitatis. Eleemosyna est opus in quo datur aliquid indigenti ex compassione propter deum: sic fore beatus Thomas contra gentiles libro 3. cap. 126.

Quid proprium eleemosynæ.

Chrystostomus in Epistol. priori ad Corin. cap. 9. Homilia 21. Sed si uel exiguum quiddā argenti exhibuistis, tãquam omnia uestra con

DE ELEEMOSYNA.

sumpseritis, commouemini, nescientes quod nō dare, sed large dare, id demum est eleemosyna. Idcirco propheta nō dantes simpliciter prædicat, & laudibus extollat, sed abunde elargientes. Non em̄ simpliciter dixit, disperfit, sed disperfit dedit pauperibus. Quæ nam quæso tibi utilitas, cum ex diuitijs tuis tantum exhibeas, quātum si quis ex pelago cyathum daret? neque uiduæ mulieris magnanimitatem desideres. Quomodo autē dices, Miserere mei domine, secundum magnam misericordiam tuam, & secundum multitudinem miserationum tuarum dele iniquitatem meam: cum tu non secundum magnam misericordiam misercaris? Fortasse autem neq; secundum paruam: etem̄ uehementer erubescō, cum uideo multos diuites auro opertis equis uetari, & seruos auratis uestibus indutos ducere, argenteos lectos habere, & alia plura uanitatis plena. at cum in pauperes erogare oporteat, pauperibus pauperiores factos uidemus. Chrysostomus ad populum Antiochenum, homil. 16. de eleemosyna facienda: Est autem eleemosyna, cum prompte præstatur cum largitate, cum non dare, sed accipere te putaueris, cum tanquam beneficium accipiēs, et quæstum faciens, non autem iacturam, quoniam hoc neque gratia: oportet enim alteri misericordiā impendentem gaudere, non indignari. Nā quomodo non absurdum, si soluens akerius tristitiam ipse tristeris? Non enim amplius eam esse finis eleemosynam. Nam si mœres quod alium à mœrore liberaueris, extremæ præfers crudelitatis & inhumanitatis significationem, Satius enim est non libera-

D E E L E E M O S Y N A

re, q̄ hoc modo liberare. Chrysoſtomus in Epist. poſter. ca. 7. ad Corinthi homilia 13. Quoniam etiã fugere oportet auaritiã, & inuidiam, & ſtupiditatem, & maxime uanam gloriã, & illam ubiq̄ quidẽ, multo autem magis in eleemoſyna, alioqui non eſſet eleemoſyna, ſi ad eſſet ille morbus, ſed oſtentatio & crudelitas, quando enim non miſerando, ſed cum pompa quadã agendo feceris, non eſt eleemoſyna, ſed etiam contumelia, nam traduxiſti fratrem. Eleemoſyna igitur eſt, non dare opes, ſed cum miſericordia illas dare. Alioqui hi qui in theatris expendunt, pueris ſcortatoribus, & alijs qui in ſcena: ſed hoc nõ fuerit miſericordia. Etiam ipſi qui contumelia afficiunt corpus ſcortorum, dant, at non hoc eſt humanitatis, ſed potius inſaniã. Talis enim uane glorioſus eſſe uidetur. Chryſoſtomus in epist. poſter. ca. 8. ad Corinthios, homil. 16. Eleemoſyna autem eſt, quando cum alacritate fit, quando cum liberalitate, quando cũ non putas dare, ſed accipere, quando quaſi beneficio afficiaris, quando quaſi lucrum faciens, & non perdens, alioqui neque gratia eſt. Nam eum qui miſeretur alteri, gaudere & non ſuccenſere oportet. quomodo em̄ non absurdum, ſi alterius ſoluens triftitiam ipſe triftis eſt? non enim illam iam eleemoſynam eſſe ſinis. Si enim triftis es, qua alium triftitia liberaſti, extremã crudelitatis & inhumanitatis iudiciũ efferis, fatius enim fuerit non liberare, quam ſic liberare. Olympiodorus in Eccleſiaſten, ca. 11. Mitte panẽ tuum ſuper faciem aquã, quia in multitudine dierũ inuenies illum. Scriptum eſt, Frange eſurienti pa-

DE ELEEMOSYNA,

nem tuum. Cæterum, panis appellatione omne genus eleemosynæ designatur. Dicit ergo Ecclesiastes: Cum lachrymis & misericordi affectu facito eleemosynam: Huius enim fructus tecum permanebit in seculum.

Eleemosyna in uarias diducitur formas.

PER quam multa sunt eleemosynarum genera, sed ea in capita quædam colligamus, quo facilius queant perspicui. Albinus: Tria, inquit, sunt genera eleemosynarum. Vna corporalis, egenti dare quicquid poteris. Altera spiritalis, dimittere à quo læsus fueris. Tertia, delinquentes corrigere, & errantes in uiam reducere ueritatis. Augustinus homilia 6. Scitote fratres charissimi, quia duæ sunt eleemosynæ, una cordis, alia pecuniæ. Eleemosyna cordis est, dimittere ei à quo læsus es. Nam dare aliquid indigenti, aliquando quæris, & non habes. Indulgere peccanti quantum uolueris, redundabit tibi. Aurum & argentum, uestem, frumentum, uinum & oleum potest fieri, ut aliquoties non habes unde pauperibus tribuas, ut autem omnes homines diligas, & hoc alijs, quæ tibi ipse uelis, & inimicis tuis indulgeas, nunquam te poteris excusare. Quia si in cellario uel in horreo non habes quæ dare possis, de thesauro cordis tui potes proferre quod tribuas. Et quod omnibus hominibus, etiam si sola sit bona uoluntas sufficiat, & eleemosyna cordis multo maior sit, quam eleemosyna corporis, quis est qui uel umbram excusationis possit prætere. Augustinus homil. 29. Quo mihi, inquit, multitudinem sa-